

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۷/۳۱

احسان الله ارینزی

نړیوالې ټولني

۶۸ برخه

هغه ټولني چي خانگري واکونه لري

۱۷ -- د ژورنالستانو نړيوال فدراسيون: **International Federation of Journalists (IFJ)** په کال ۱۹۲۶ په فرانسه کې جوړ شو. دا جوړېدن په ۱۹۴۶ او ۱۹۵۲ کلونو کې بيا - بيا نوي شوي دي. اوس (کال ۲۰۲۰) IFJ د نړۍ په څه باندې سلو هېوادونو کې نژدې ۶۰۰۰۰۰ استازي لري. اهداف:

- د بيان ازادۍ او د رسنيو او خبريالانو د حقونو ننگه،
- IFJ له هېڅ سياسي ملحوظ پرته د بشري حقونو او ولسواکۍ ملاتړ کوي،
- IFJ د تبعيض او توکميزو چلندونو او له رسنيو څخه د تاوتریخوالي د تبليغاتي وسيلې په توگه، د کار اخيستو ډېر مخالف دي،
- IFJ د هر ډول سياسي او کلتوري ازادۍ غوښتونکي دي او د بشري حقونو او سوداگريزو ټولنو ملاتړ کوي،
- IFJ د ملگرو ملتونو د کړنلارې او نړيوالو قوانينو له مخې، د خبريالانو استازيتوب کوي،
- IFJ د ژورنالستانو د ټولنو ملاتړ کوي او د همدې له پاره يې د نړيوال خوندیتوب په نامه، د مرستې صندوق جوړ کړی دی. [1]

جوړښت: د IFJ يو شمېر خانگي دا دي: د وژل شويو ژورنالستانو د څار نړيواله ډله: دا ډله له کال ۱۹۹۰ څخه راپدېخوا، د نړۍ په ډېرو هېوادونو کې د وژل شويو خبريالانو په اړه معلومات او حقايق و لوي او خپروي او د ازادو خبريالانو او سيمه ييزو رسنيو د خوندیتوب له پاره کمپاين کوي. د ژورنالستانو د خوندیتوب صندوق: د ۱۹۹۲ په جنوري کې جوړ شوی، په خپل ډول کې له ژورنالستانو سره د مرستې لومړنی صندوق دی، چې د ژورنالستانو له خوا جوړ شوي او له خبريالانو سره مرسته کوي.

د خبريالانو د خوندیتوب نړيوال انستيتوت: دا انستيتوت د رسنيو د ملاتړ او دفاع د څه باندې ۱۰۰ ټولنو په زيار، په کال ۲۰۰۳ کې جوړ شو چې هدف يې د خبريالانو خوندیتوب، د خبريالانو څخه دفاع او له هغوی سره د بد چلند او تاوتریخوالي پر ضد مبارزه ده. نوموړی انستيتوت د خبريالانو د خوندیتوب مسلکي معيارونه ته هم وده ورکوي [2]. مقر: د IFJ مرکزي دفتر په بروکسل (بلجيم) کې دي. رسمي ژبه يې انگليسي، فرانسوي او اسپانوي دي او لگښتونه يې نړيواله ټولنه ورکوي. فدراسيون د نړۍ په بېلابېلو سيمو کې دفترونه او استازي لري او تل د رسنيو او خبريالانو په ننگه غږ اوچتوي. [3]

۱۸ -- د بشري حقونو د څار ډله (HRW) Human Rights Watch

د بشري حقونو د څار ډلې په کال ۱۹۷۸ کې، د (هلسنګي څارډلې) په نامه، فعاليت پيل کړی دی. په اصل کې دا يوه نړيواله او غيرانتفاعي ټولنه ده چې د بشري حقونو څخه د دفاع کوي او په دې اړه څېړنې کوي. د اروپا د امنيت او همکارۍ وروستی کنفرانس د کال ۱۹۷۵ د جولای او اګست په مياشتو کې، په هلسنګي (فنلند) کې جوړ شو چې د امريکا د متحدو ايالاتو او ټولو اروپايي هېوادونو په گډون، ۳۵ پلاوو پکې برخه اخيستې وه. دې

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليولو مخکې په خبر و لولئ

ناستو هڅه کوله چې د لویدیځ او کمونیست بلاک تر منځ اړیکې ښې او پراخه کړي او د حکومتونو په اړه د خلکو شکایتونه واورې.

اهداف: HRW له نژدې دېرشو کلونو څخه راپدېخوا، په نړۍ کې د عدالت د راوستو او د بشري حقونو د دفاع لهپاره، په ځانگړي توگه په هغه ځایونو کې چې بشري حقونو ته پاملرنه نه کېږي فعالیت لري. له قربانیانو او د بشري حقونو له فعالینو سره د تبعیض په وړاندې اوږه په اوږه درېدل، د سیاسي ازادو غوښتنه، په جگړو کې د بشري حقونو د خونديتوب له پاره هلې ځلې او محکمې ته د سرغړونکو پېژندنه، د HRW له غټو اهدافو څخه دی. HRW د بشري حقونو د سرغړونې په برخه کې پلټنې کوي او حکومتونه او چارواکو ته گوتې ځنډې چې د بشري حقونو په وړاندې تاوتریخوالی پای ته ورسوي او هغه خلک او نړیوالې ولسي ستایي چې د بشري حقونو د ملاتړ په برخه کې، زیار باسي او خپلو اهدافو ته د رسېدو له پاره، له رسنیو او د بشري حقونو د ملاتړ له سیمه ییزو ټولنوڅخه کار اخلي او هر کال څه باندې ۱۰۰ رپوټونه خپروي چې په نړیواله کچه د بشري حقونو په حالت څرخي او له حکومتونو، ملگرو ملتونو، افریقایي او اروپاییتولنو، مالي بنسټونو او هغه ټولنو سره، چې له بشري حقونو د دفاع له پاره کار کوي په اړیکو کې دي.

مالي سرچینې: HRW د یوې نړیوالې ناحکومتي ټولني په توگه، یوازې له افرادو، شرکتونو او خصوصي ټولنو څخه مرسته اخلي. د نیوگیټر خیریه ټولنه، د پرانیستي ټولني انستیتوت، د فورد بنسټ او د جورج سورس په شان شتمن خلک د HRW اصلي مرستندویان بلل کېږي.

جوړښت: HRW شاوخوا ۲۷۵ مسلکي کارکوونکي لري چې د نړۍ له بېلابېلو هېوادونو څخه غوره شوي او ټول د بشري حقونو فعالان، قانونپوهان، خبریالان او د نورو څانگو متخصصین دي. دا ډله اوس په ۹۰ هېوادونو کې فعاله ده.

مقر: د HRW مرکزي دفتر په نیویارک (امریکا متحده ایالات) کې دی؛ خو د نړۍ په نورو ښارونو (برلین، بروکسل، بیروت، شیکاگو، ژنیو، جوهانسبورگ، لندن، لاس انجلس، مسکو، پاریس، سان فرانسیسکو، توکیو، تورنتو او واشنگتن) کې هم دفترونه او څانگې لري. عربي، فرانسوي، هالنډي او انګلیسي د HRW رسمي ژبې دي. [4]

[1] www.ifj.org

[2] www.ifj.org

[3] www.ifj.org

[4] google.com/search